

Hol keresse Amerika a békét?

Köln, szeptember 20. A Kölnische Zeitung értesülése szerint a Reuter-ügynökség Washingtonból a következőket jelenti: Wilson elnök Berlinben történt kérdezősködésére, vajon Vilmos császár hajlandó volna-e a békéről tanácskozásba bocsátkozni, a német birodalmi kancellártól azt a választ kapta, hogy a szövetségesek megállapodtak abban, hogy külön békét nem kötnek, tehát Amerikának, ha béke javaslatokat akar kapni, a szövetségesekhez kell fordulnia.

HALÁLRA ÍTÉLT OROSZ TÖRZSTISZT.

Berlin, szeptember 20. A Halleba szálított Martos orosz tábornokot ezideig nem lehetett haditörvényszék elé állítani, mivel azt mondja, hogy nem azonos azzal a Martos tábornokkal, aki parancsban meghagyta katonáinak, hogy a védtelen lakosságra löjjenek. A vele együtt hadifogságban levő orosz őrnagyot, akiről kimutatták, hogy német egészségügyi tisztekre lövetett, az itteni haditörvényszék halálra ítélte.

MIRE VAN SZÜKSÉGÜK A SEBESÜLTEKNEK.

Az állami felsőkereskedelmi iskolában elhelyezett IV. számú tartalékkórházban nagy szükség van **poharakra, tányérokra és törülközőkre.** Ez uton kérjük a jószívű emberbarátokat, hogy ilyen holmit juttassanak ezen kórház sebesültjeinek. A kórház parancsnok-tisztje esetleg házhoz is küld a holmiért, ha hozzá **telefonon** (250. sz.) ily irányu bejelentés érkezik.

AZ ORVOSOK KELLENEK.

Budapest, szeptember 20. Sándor János belügyminiszter felhívást tesz közzé, melyben az orvosokat önként való jelentkezésre szólítja.

A MINISZTERELNÖK BÉCSBEN.

Budapest, szeptember 20. Tisza István gróf miniszterelnök Bécsbe utazott. A miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a király előtt. A kihallgatáson, amely hosszú ideig tartott, Tisza gróf folyó ügyekről referált.

A FRANCIA HAZUGSÁGOK ÖZÖNE.

Berlin, szeptember 20. A Wolff-ügynökség ma erőiesen tiltakozik a bordeauxi kormány által irányított francia sajtószolgálat ellen, amely az eddigi kudarcok leleplezésének kétségbeesett munkájában, már attól az aljas eszköztől sem riad vissza, hogy a Wolff-ügynökség által kiadott hirszöveget meghamisítsa. Megállapította az ügynökség, hogy a francia lapok a német hadvezetőség által publikált ama szöveget, amelyben teljes pártatlansággal ismertetve volt a jobbszárny ellen intézett sikertelen támadás és hiteles adat nyomán közöltetett a német fogságba került francia foglyok száma, **teljesen elferdítve közölték.** Az ügynökség jelentésének tulajdonítottak olyan tényt, amelyet ez nem állított, **sőt amelynek éppen az ellenkezőjét,** tudniillik azt állította, hogy a francia támadás sikeresen visszاسzorított. A foglyok számáról pedig a közlemény egyáltalán említést sem tett. Jellemzőnek tartja az ügynökség a francia kormány helyzetére ezt a módszert is, a

mely a maga nemében pártját ritkítja. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Az anyacárné meghalt.

Krakó, szeptember 20. Az itteni Nova Reforma című lap jelentése szerint az anyacárné tegnap meghalt. Orosz-Lengyelországban a pópák a szószékről hirdetik ki Miklós cár anyjának halálát.

JÁNOSSY ANDOR KITÜNTETÉSE.

Feltűnően magas és szép kitiüntetésben részesítette a király Jánossy Andort, a szegedi 46-ik gyalogezred századosát, Lázár György dr. polgármester vejét. Mint a hivatalos lap mai száma közli, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményes magatartása elismeréséért Jánossy századosnak öfelsége a vaskoronarend III. osztályát, a hadi ékitménnyel adományozta. A vaskoronarend III. osztályának adományozásával 1884-ig magyar nemesség is járt és a rendnek lovagjai külön egyenruhát kaptak. Azóta ezek a kiváltságok megszűntek, de manapság is ez a kitiüntetés egyik legszebb megnyilvánulása a királyi elismerésnek.

SPANYOLORSZÁG VÉGLEG SEMLEGES MARAD.

Madrid, szeptember 20. Angolország és Franciaország diplomáciája hosszas és erőszakos küzdelem után **csufos vereséget szenvedett Spanyolországban.** Ez a fordulat szinte már váratlanul következett. Az angol és francia pénz a szegény Spanyolországban óriási sikerrel működött és misem jellemzőbb, mint hogy ugyanazon a napon, amikor a spanyol miniszterelnök, Dato, több heti tanácskozás után mint megingathatatlan elhatározást tette közzé a kormánynak és XIII. Alfonz királynak a semlegességhez való ragaszkodását ugyanakkor a spanyol radikálisok vezére, Lerroux Sándor, aki egyben barcelonai szociálistáknak is vezetője, az egyik nagy francia lapban a **háboru mellett foglalt nyíltan állást.**

A párisi „Journal” hasábjain irt cikket Lerroux és egyebek között azt mondotta, hogy Spanyolorzágnak részt kell vennie a háboruban, még pedig Franciaország oldalán, amely esetben — folytatta a jeles demagóg — **ő is beállana önként katonának.**

Erre azonban már nem kerülhet sor. A spanyol miniszterelnök ugyanis, tekintve, hogy a sajtó izgatása kezdett veszedelmesé fajulni, a magához kéretett spanyol szerkesztők előtt kijelentette, hogy **Spanyolország a legszigorubbán ragaszkodik a leghatározottabb semlegességhez,** amint azt a kormány nyomban a háboru elején kijelentette. Ez az álláspont, — mondotta Dato — már csak azért sem változhatik, mert egy ország állásfoglalása nem veszályen vagy hangulatokon, **hanem történelmi és közgazdasági törvényszerűségeken alapul,** azok pedig nem változhatnak márholnapra.

Ezt a határozott és bölcs kijelentést a gyanus hátterű lapok gunnyal és elégedetlenül fogadták, **maga az ország azonban valószággal föllélegzett.** A kormányhoz **ezer-számra érkeztek az ország minden részéből az üdvözlések,** amelyek mind a férfias és okos elhatározást dicsőítik.

Spanyolország állásfoglalása az **entente hatalmak egyik legnagyobb kudarca,** mert ezt a szegény, nekik iszonyuan lekötött or-

szágot angolok és franciák biztos zsákmánynak tekintették. Magyarország, Ausztria és Németország ezek után igen nagy megbecsüléssel nézhet Spanyolországra, amelynek kormánya talán a háborunál is nagyobb veszedelmet vett magára azáltal, hogy nem adta oda magát eszközül az angolok és franciák piszkos céljaihoz.

A HÁBORU PONTOS KÖLTSÉGVETÉSE.

Charles Richat író összeállította egy európai háboru költségvetését. Támpontul hiteles jelentések és a korábbi háboruk kiadásai szolgáltak, így elég pontos ez a költségvetés.

A hadba szállók számát így tételezi föl:

Németország	4.600,000
Anglia	1.500,000
Ausztria-Magyarország	3.600,000
Franciaország	3.400,000
Olaszország (?)	2.800,000
Oroszország	7.000,000
Románia (?)	300,000
Összesen:	23.200,000

Ezekre a napi kiadások frankokban:

A csapatok élelmezése	63.000,000
Állatok elesége	5.000,000
Zsold	21.000,000
Munkások bére, arzenálok	5.000,000
Lőszer- és tápszállítás	21.000,000
Csapatok szállítása	10.500,000

Lőszer:

Cyalogos fejenként 10 patron	21.000,000
Tüzérség 10 löveg ágyunkint	6.000,000
Tengerészet, 2 löveg ágyunkint	2.000,000
Felszerelés	21.000,000
Egészségügy (sebesültek)	2.500,000
Hadihajók üzemköltsége napi 6 órai ut	2.500,000
Adócsökkenés 25 százalék	50.000,000
Segélyezés	34.000,000

Kártérítés, rekvirálás, helységek, utak stb, pusztulása	10.000,000
Összesen:	274.000,000

A hadviselő államoknak ennyibe kerül naponként a háboru. A balkáni és a semleges államok ezekbe nincsenek beleszámítva. Ha ezeket is beleszámítjuk, akkor a fent nevezett hatalmak nem mobilizált haderejének költségei kiegyenlítést adnak a végösszeget illetően.

A központi segélyező bizottság ülése

Vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta ülését a segélyező bizottság Bokor Pál polgármester-helyettes elnöklésével. Elnök bejelentette, hogy 1029 jelentkező nyert segélyt, a mire 67,595 koronát osztottak ki. A napokban 70 család kap újabb segélyt s így újabb 61,931 korona kerül kiosztásra. 1000 családnak még nem osztották ki a könyvecskejét, ami 70,000 koronát jelent s ez a 130,000 koronával 200,000 koronát tesz ki. Rósa Izso dr. kéri a bizottságot, hogy kérje meg a pénzügyigazgatóságot az 1000 segély-könyvecske kiosztásának szorgalmazására. Jánossy Gyula tanfelügyelő előterjeszti, hogy a leányiskolákban katonák részére hósapkákat fognak készíteni. A hozzá való pamut-anyagot — 550 kgr.-ot — 5550 koronáért. A bizottság elhatározta, hogy az 5550 koronát a társadalmi uton összegyűjtött 17000 koronából fogják visszatéríteni. Szalay József főkapitány-helyettes a munkaközvetítési irodától jelentést téve, szubvenciót kér a segélyező bizottságtól, amit meg is kap; havi 200 koronát, amit nyomorba jutott nők között fognak kiosztani, mert katonák ruháit fogják kifoltozni.